

<http://physicsweb.org/article/news/4/9/11>

2000/09/14

اخترشناس‌ها یک سیاه‌چاله‌ی میان‌وزن پیدا کرده‌اند

یک گروه بین‌المللی از اخترشناس‌ها نوع جدیدی از سیاه‌چاله‌ی پیدا کرده است. تله‌سکپ پرتوی X-چاندرا [1] یک سیاه‌چاله‌ی متوسط آشکار کرده، که اندازه‌ی آن در حدود اندازه‌ی ماه است ولی جرم‌ش دست‌کم ۵۰۰ برابر جرم خورشید است. این جسم حلقه‌ی تاکنون پیدا نشده‌ی بین سیاه‌چاله‌های غول آسای مرکزی که کشان‌ها و سیاه‌چاله‌های بسیار کوچک‌تر با جرم چند برابر جرم خورشید است.

این سیاه‌چاله حدود ۶۰۰ سال نوری از مرکزی کشان M82 فاصله دارد. هیرئنری ماتسوومو [2] از مؤسسه‌ی فناوری ماساچوست [3] (نویسنده‌ی اصلی یکی از سه مقاله‌ای که درباره‌ی این کشف منتشر شده) می‌گوید: "ممکن است این سیاه‌چاله سرانجام به مرکزی کشان سقوط کند و به یک سیاه‌چاله‌ی ابرپرجرم تبدیل شود."

گروه چاندرا تصویرهای جدید پرتفکیک را با نقشه‌های اپتیکی، رادیویی و فروسرخ مقایسه کرد تا نشان دهد پرتوهای X از یک تک چشممه‌ی قوی می‌آیند. هشت ماه رصد نشان داد شدت سیگنال به کندی و با دوره‌ی چند ماه تغییر می‌کند، اما یک نوسان سریع‌تر با دوره‌ی ۶۰۰ ثانیه هم دیده می‌شود. فیلیپ کارت [4] از مرکز اخترفیزیک هاروارد-سمیتسن [5] می‌گوید: "این افت و خیز شبیه افت و خیز مشخصه‌ی سیاه‌چاله‌ها بی است که از یک ابریا ستاره‌ی نزدیک گاز می‌بلعند. توضیح‌های دیگر (جز سیاه‌چاله) برای این جسم راضی‌کننده نیستند."

چالش بعدی اخترشناس‌ها فهمیدن این است که این سیاه‌چاله چه‌گونه تشکیل شده است. مارتن وارد [6] از دانش‌گاو لستر [7] در بریتانیا می‌گوید: "با این کشف یک حوزه‌ی جدید پژوهش باز می‌شود. تاکنون هیچ‌کس مطمئن نبود چنین سیاه‌چاله‌ها بی وجود دارند، به ویژه بیرونی مرکزی که کشان." بعضی از دانش‌پیشه‌ها معتقد‌اند این موجود با بلعیدن تعداد

زیاد تا این حد بزرگ شده است. به خاطر این کشف، شاید اخترشناس‌ها ناچار شوند نظریه‌های فعلی تحول ستاره‌ها را اصلاح کنند.

- [1] Chandra
- [2] Hironori Matsumoto
- [3] Massachusetts Institute of Technology
- [4] Philip Kaaret
- [5] Harvard-Smithsonian
- [6] Martin Ward
- [7] Leicester